

ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՏՎՉՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն թվականի ապրիլի 22-ին, չորեքշաբթի օրը, հոգևոր ճեմարանի հանդիսությունների դահլիճում, նախագահությամբ Մայր Աթոռի դիվանապետ գերաշնորհ Ս. Ներսես արքեպս. Պողոսյանի, տեղի ունեցավ Մայր Աթոռի երեք արեղա հայրերի վարդապետական թեզերի բանավոր պաշտպանությունը:

Հանդիսությանը ներկա էին Մայր Աթոռի միաբանությունը, հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմը, ուսանողությունը և բազմաթիվ հյուրեր:

Մայր Աթոռի երիտասարդ միաբաններ Ս. Կոմիտաս արեղա Հովնանյանը, Ս. Զավեն արեղա Խաչատրյանը և Ս. Պարզև արեղա Մարտիրոսյանը նախապես իրենց պատրաստած թեզերը ներկայացրել էին Վեհափառ Հայրապետին: Նորին Սրբության հանձնարարությամբ կազմված հանձնաժողովը, որի կազմում էին Արարատյան Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ գերաշնորհ Ս. Գաբեգին եպս. Ներսիսյանը (նախագահ), Մայր Աթոռի Միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնի ընդհանուր քարտուղար, հոգևոր ճեմարանի վաստակաշատ դասախոս պրն. Պարզև Թահրազյանը և «Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր, բանասիրական գիտությունների թեկնածու, հոգևոր ճեմարանի դասախոս պրն. Երվանդ Մելքոնյանը, քըն-

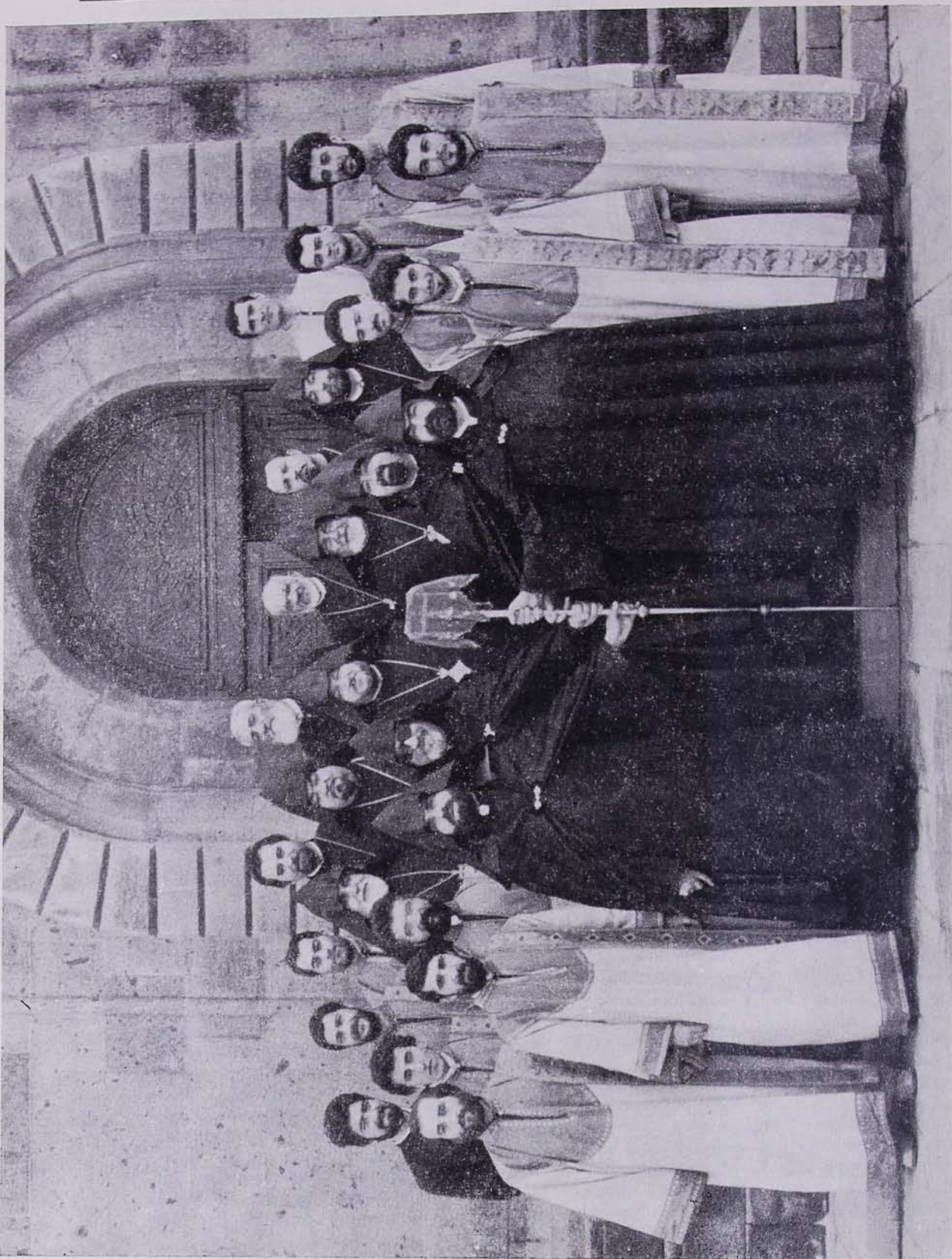
նելով թեզերը, իրենց զեկուցագիրը ներկայացրել էին Վեհափառ Հայրապետին:

Վարդապետական թեզերի բանավոր պաշտպանության հանդիսությունն սկսվեց ժամը 11-ին: Նախ իր թեզի հիմնական դրույթները ներկայացրեց Ս. Կոմիտաս արեղա Հովնանյանը, որի ուսումնասիրությանն նյութ էր Վարդան Արևելցու «Մեկնութիւն Դանիելի» գործը հետևյալ ընդգրկումով. Ընդհանուր ակնարկ մեկնաբանական գրականության մասին, Վարդան Արևելցու կյանքը և մատենագրական վաստակը, «Մեկնութիւն Դանիելի» երկի արժանիքները:

Ս. Կոմիտաս արեղա Հովնանյանի ուսումնասիրությունն ու բանավոր պաշտպանությունը գնահատվեց ԼԱՎ:

Ապա կարդացվեց հանձնաժողովի կարծիքը Ս. Զավեն արեղա Խաչատրյանի թեզի վերաբերյալ, որի թեման էր «Դաջված վարագույրների պատկերագրությունը», հետևյալ ընդգրկումով. Վարագույրը որպես հայ կերպարվեստի բաղկացուցիչ մաս, Աստվածաբանական - դավանաբանական միտքը և քրիստոնեական խորհրդանշանը վարագույրների պատկերագրության մեջ:

Ս. Զավեն արեղա Խաչատրյանի ներկայացրած ուսումնասիրությունը և բանավոր պաշտպանությունը գնահատվեց ԳԵՐԱՋԱՆԸ:

Ասոց. ճիլքակերպի աղանդական շրջանակներում

Այս իր թեզի բանավոր պաշտպանությանը հանդես եկավ Ս. Պարզև արեղա Մարտիրոսյանը: Նրա ուսումնասիրության թեման էր՝ «Աստվածաճաշման ճանապարհը ըստ քրիստոնեական վարդապետության և Յոգայի ուսմունքի», հետևյալ ընդգրկումով: Աստվածաճաշման հարցը, Արևելյան և արևմտյան ավանդությունները, Աստվածաճաշումն ըստ քրիստոնեական վարդապետության, Աղոթքը և Աստվածաճաշումը, Աստվածաճաշման խնդիրը ըստ Յոգայի և Անտրոպոսֆիայի, Աստվածաճաշման երկու ուղիների համեմատությունը:

Ս. Պարզև արեղա Մարտիրոսյանի ներկայացրած ուսումնասիրությունը և բանավոր պաշտպանությունը գնահատվեց ՔԱՋԱԼԱՎ:

Այնուհետև, հանդիսության վերջում Գեորգևորի Ս. Ներսես արքեպս. Պողապալյանը, բարձր գնահատելով կատարված աշխատանքները, քաջալերեց արեղա հայրերին և խորհուրդ տվեց շարունակել իրենց ուսումնասիրությունները:

Ապրիլի 30-ին, հինգշաբթի օրը, ժամը 12-ին, Օջականի Ս. Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցում սկսվեց «Կանոն մասնատր իշխանություն» վարդապետական աստիճանի տվչության արարողությունը:

Վեհափառ Հայրապետի բարձր կարգադրությամբ Ս. Արամ արեղա Բոյաջյանի, Ս. Կոմիտաս արեղա Հովնաճյանի, Ս. Զավեն արեղա Խաչատրյանի և Ս. Պարզև արեղա Մարտիրոսյանի վարդապետական աստիճանների շնորհումը կատարեց Ս. Ներսես արքեպս. Պողապալյանը: Արարողությանը ներկա էին Մայր Աթոռի և Ս. Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցու հոգևորականությունը, բազմաթիվ հավատացյալներ:

Արարողության ավարտից հետո գերաշնորհ Ս. Ներսես արքեպս. Պողապալյանը հետևյալ բովանդակային խոսքն ուղղեց նորընծա վարդապետներին:

«Գնացեք այսուհետև, աշակերտեցեք գամենայն հեթանոս, մկրտեցեք զնոսա լսնուն Հօր և Որդույ եւ Հոգւոյն Սրբոյ» (Մատթ. ԻԸ 19):

Վերադառնալով եկեղեցի Օջական, իբրև աղոթավոր ուխտավորներ ծնրադրելու այս սուրբ եկեղեցում, Հայց. Եկեղեցու եռամեծ վարդապետ՝ Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի շիրմի առաջ: Եվ այս առթիվ, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբանության համար արդեն իսկ ավանդություն դարձած, մասնավոր վարդապետի իշխանության տվչության կարգ կատարելու այստեղ:

Որքան մխիթարական է այսօր գտնվել

այստեղ, չորս խոստովմայից արեղա հայրերի հետ, որոնք ծնրադիր և երկյուղած, Սուրբ Հոգուց աստվածային ու երկնավոր շնորհներ են ստանալու և, որոնց ականջներում կրկին անգամ արձագանքելու է Քրիստոսի վերջին պատգամը՝ «Գնացեք այսուհետև, բոլոր հեթանոսներին սովորեցրեք, մկրտեցեք նրանց, Հոր, Որդու և Սուրբ Հոգու անունով»:

Այս սրբազան պահին, ականա երևակայությամբ փոխադրվում ենք 5-րդ դար, երբ Ս. Մեսրոպի միջոցով երկնվեց հայ գիրը, երբ մի խումբ նվիրյալ վարդապետներ՝ Սահակ-Մեսրոպյան հոգևորությամբ դպրոցներ բացեցին, հայ մարդու քիմքը նորաստեղծ այբուբենով քաղցրացրին, տգիտության խավարը հալածեցին գիտության լույսով և մեզ զինեցին այնպիսի զրահով, որ բոլոր դարերում, բոլոր դժվարությունները կարողացանք դիմագրավել: Մեսրոպյան գիտության լույսի այդ ծարավն է, որ բերեց մեզ այստեղ, դեպի լույսի աղբյուր այս շիրմը մեծ վարդապետի, այստեղից ամպելու և վերստին լիցքավորվելու համար:

Տվչության սրբազան արարողության ընթացքում, երբ Գրիգոր Տաթևացու աղոթքներն էի ընթերցում, նկատում էի, որ դուք ևս ուշի-ուշով հետևում էիք դրանց: Վրաստան եմ, որ ձեր ուշադրությունից չվրիպեց, ինչ-որ այնտեղ նշվում էր Սուրբ Հոգու կենարար գործության ձեր վրա իջնելու մասին, որպեսզի համարձակաձայն բարբառով քարոզեք մեր Տիրոջ Հիսուս Քրիստոսի անանց խոսքը՝ հանը:

Վստահ եմ ձեր ստացած քարոզչական գործությունը, որի արտաքին նշանը ձեր ձեռքում բռնած վարդապետական գավազանն է լինելու, ձեզ տալու է իմաստություն և գործություն: Եվ այդ ուժը՝ իմաստության և գործության, որ հենց նոր ստացաք այս կամարների տակ, քարոզչական ուժն է եղել մեր եռամեծ վարդապետների, Ս. Գրիգոր Լուսավորչից մինչև մեր օրերը, հար և նման այն հրեղեն լեզուների, որոնք իջան առաքյալների վրա Հոգեգալղստյան օրը Վերնատան մեջ:

Այս առթիվ բերում եմ նաև Վեհափառ Հայրապետի օրհնությունները ձեզ, քիչ հետո այստեղից գնալու ենք Էջմիածին՝ մայրավանք, Վեհափառ Հոր մոտ, անձամբ ստանալու Նրա օրհնություններն ու հայրական խրատները: Իմ և իմ եղբայրակիցներիս ցանկությունը այն է, որ դուք լինեք «մշակ առանց ամօթոյ», լինեք ուխտապահ, ավանդապահ և հայրենասեր:

Ձեր հետագա կյանքի օրերին, թող Տե-

րը գորավիզ լինի ձեզ: Ձեր կյանքի ուղին լինի լուսավոր և կյանքում երբեք չընկերկեք, չտկարանաք: Վստահ եմ սիրով և համոզմամբ եք հանձն առել ծառայության լուծը մեր բազմաշարժար, բայց միշտ հարուցյալ Հայց. Եկեղեցու:

Գիտակցված զոհագործում թող լինի ձեր և մեր կյանքը, տրված մեր ժողովրդին ու մեր Եկեղեցուն: Լավ է աշխարհում անհատի կյանքը գոհվի մի վսեմ գաղափարի ճանապարհին, քան թե այն կորչի հումայեան: Կյանքում գիտակցված զոհողությունն է, որ անմահության է առաջնորդում. բոլորս հավանաբար անմահության չհասնենք, բայց կարող ենք այդ կառույցի մեկ քարը լինել:

Թող ձեր հետագա ծառայությունը ձեր ճակատի թափը լինի: Սուրբ Հոգու շնորհներով օժտված և հոգևին պայծառացած ձեր ծառայությանն առ հանգրվանին, մաղթում եմ ձեզ հաջողություն:

«Հունձք բազում են և մշակք սակաք». ամեն:

Վերադառնալով Մայր Աթոռ, նորընծա վարդապետները ներկայացան Վեհափառ Հայրապետին՝ ստանալու Նրա հայրական օրհնությունը: Նորին Սրբությունը, շնորհավորելով նորընծաներին, մաղթեց, որ այսուհետև ևս, կրկնապատկված եռանդով շարունակեն իրենց ծառայությունները Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնին և հավատացյալ հայ ժողովրդին: Այս նշանակալից պահի առթիվ Վեհափառ Հայրապետը նրանց պարգևատրեց վարդապետական լանջախաչերով:

*
* *

«Էջմիածին» ամսագրի խմբագրությունը ևս շնորհավորում է նորընծա վարդապետներին այն համոզմամբ, որ նրանք իրենց գիտական ու եկեղեցական գործունեությամբ արժանի հետևորդները կհամոզեան Հայ Եկեղեցու սրբալույս վարդապետների, ծառայելով ի բարօրություն Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի և համայն հայ ժողովրդի:

